

ANMELDELSER

er *kraut*, minimalisme, improvisation af særdeles kompetent beskaffenhed. Som guitarist minder Sørensen om en blanding af Bill Frisell og *no-wave*-guitaristen Jody Harris. Jonas Munk tilfører musikken klange fra synths og elektronik.

Samme Jonas Munk figurerer også i kvartetten **Causa Sui**, som på, nu efterhånden, en lang række plader dyrker den instrumentale improvisation. Det nyeste epos hedder sigende RETURN TO SKY, en plade fyldt med højspændt, dramatisk musik og psykodeliske overtoner. I et *stoneruniverse* er der fyldt med kradse og mørke klange af filmisk kvalitet. Og dér er der herligt at være, hvis man, som en anden Alice, vil på eventyr. En gruppefyldt der i høj grad er kollektiv, vokser og trækker sig sammen, som en amorf organisme. Causa Sui har, ligesom Papir, ganske stor bevægenhed i udlandet, men knap så meget klangbund på den danske scene. Deres pladeselskab El Paraiso tiltrækker også udenlandske kunstnere, og det odenseanske selskab bør tiltrække langt mere opmærksomhed herhjemme.

Alan Sommer

The Living Room + Barry Buy: LIVE AT LITERATURHAUS. ILK 239. 51:43. Torben Snekkestad (s / tp), Søren Kjærgaard (key), Thomas Strønen (d), Barry Guy (b). DK 2012.

The 3.5.7. Ensemble: AMONGST THE SMOKESTACKS AND STEEPLES. Milk Factory Productions MFP-005. 41:15 + 42:37. Nick Anaya (ts), James Davis (tp), Richard Zili (cl), Tim Stine (g), Jim Baker (p), Chris Dammann (b), Dylan Andrews (d). 2013-14.

Anders Lønne Grønseth: MINI MACRO ENSEMBLE 2ND EDT VOL.1. Pting Music Pting012. 55:01. ALG (ss / ts / b / b-cl), Hanne Rekdal (fl / bsn), Morten Barrikmø (cl), Martin Taxt (tub), Sigrun Eng (cel), Audun Ellingsen (b), Anders Aarum (p), Andreas Bratlie (tab, perc). Norge 2014.

Trio All'Alba: G(OOD)LUCK. Cracked An Egg Crack0054. 47:44. Franz Koglmann (fl / tp), Mario Arcari (bsn / obo), Attila Pasztor (cel). Østrig 2015.

Ayumi Tanaka Trio: MEMENTO. AMP AT006. 30:47. AT (p), Christian Meaas Svendsen (b), Per Oddvar Jobansen (d). Norge 2015.

Stevko Busch / Paul van Kemenade: DEDICATION. Gallery of Tones Foundation DNL2015.2 / KEMO 014. 42:33. SB (p), PoK (as). Tyskland 2015.

Niklas Sørensen: Solo. EL PARAIISO EPR029. 47:07. NS (g, synth), Christoffer Brachmann Christensen (d, perc), Christian Becher Clausen (b), Jonas Munk (synth).

Causa Sui: RETURN TO SKY. El Paraiso EPR030. 45:15. Jonas Munk (g, electr.), Jess Kabr (b), Jakob Skætt (d, perc), Rasmus Rasmussen (key, electronics).

Simon Spang-Hanssen & Café Central BACK TO EARTH

✿ Den dynamiske og initiativrige saxofonist Simon Spang-Hanssen har opkaldt gruppen efter Madrids kendte Jazzklub. BACK TO EARTH indeholder som noget nyt i hans univers to vokalister. Al musik og lyrik er, med undtagelse af en enkelt tekst fra hans kreative hånd, medrivende og manglefarvet. Titelnummeret er sejt *groovende* og præsenterer Claudia Campagnol som sangerinde, dernæst giver Alain Apaloo en flot el-guitar solo. Blæsergruppen med baryton, tenor og fløjte klinger smukt i arrangementet. I *Blowing From The Sea* er tempoet sat op og her synger Apaloo og Campagnol unisonet den poetiske tekst. Efter små solistiske indslag, blandt andet scatsang, er der plads til et par velspillede trommeindslag i det flotte arrangement.

Titlen angiver stemningen i *Dreamworld*, hvor der ønskes en bedre verden med frihed for alle og mere retfærdighed og anstændighed mennesker imellem; smukt fløjtespil fletter med luftige saxsolo i et stærkt og yderst relevant budskab. I fjerde skæring toner Apaloos kælnede og charmerende vokal frem, og der bliver plads til soli fra tenor, guitar og bas. Nummeret er et klart eksempel på Spang-Hanssens evne til at få rytmegruppe, vokal og blæsergruppe til at smelte sammen i et organisk hele og til at inkorporere tekst og sang i sit farvestående musikunivers. *Ruby Midnight* er tilegnet Thelonious Monk og os er fint af det Monkske univers, uden at Spang-Hanssens personlige grundstemning forsvinder.

Ballader afløses af mere heftige numre og den musikalske standard er høj hele vejen, både kompositorisk, arrangementsmæssigt og solistisk. BACK TO EARTH følger en ny dimension til Spang-Hanssens mange musikalske kvaliteter. Eneste indvending herfra går på, at ikke alle Campagnols scat-indslag er lige heldige, men det er en dejlig udgivelse, der bobler af liv og spilleglæde. Coveret prydes i øvrigt af malerier af kapelmesteren.

Lars Thorborg

Alisio ALCD009. 58:00. SS-H (ts / ss), Claudia Campagnol (voc, key), Marianne Bitran (fl / kor), Alain Apaloo (voc, g), Aske Drasbæk (bs), Yasser Morejon Pino (b), Niclas Campagnol (d). DK 2015.

Michael Spiro & Wayne Wallace – La Orquesta Sinfonietta CANTO AMÉRICA

En farverig eksplosion af svulstig og korpulent latinjazz i det helt store udtræk med perkussionisten Michael Spiro og trombonisten og bandlederen Wayne Wallace i spidsen for det over 30-mand store latin-danseorkester, La Orquesta Sinfonietta. Det er sprudlende og forførende helt fra første tone på det indledende titelnummer og videre henover det sveddryppende salsanummer *La Propaganda de Hoy*. Herefter bliver det smigrende indfølt på *Stardust (El Encanto)* og den afro-cubanske ånd svæver smukt over *Afro Blue*. Salsaen vender tilbage på *El Medico*, og senere slutter rejsen, hvor vi begynder, i en smuk reprise af titelnummeret. Hertil er det hele delikat orkestreret og arrangeret af de to kapelmestre! En overraskende flot produktion!

Brian Petro

Patois Records. MS (perc), WW (tb) & La Orquesta Sinfonietta. USA 2016.

Torben Snekkestad THE POETICS OF A MULTIPHONIC LANDSCAPE: WINDS OF MOUTH / PLATEAU / THE REED TRUMPET

Den norske saxofonløve Torben Snekkestad med årelang base i København har udgivet tre CD / LP'er, der dokumenterer hans stipendiat-forskning ved Den norske Musikkhøyskole. Hans spørgsmål er, om frembringelser af simultane multiple lyde / toner (multifoni) på rørblåsinstrumenter kan lede til udfoldelse af nogen form for musikalsk poetik. Så at sige det omvendte af tidligere praksis i jazzen, hvor musikken eventuelt var melodisk / lyrisk / poetisk, men derfra kunne beriges i udtrykket ved (som pionererne Coltrane og Ayler) at inddrage multifoniske virkninger (overtoner, splittoner etc.).

Snekkestad er en blændende instrumentalist og fremlægger med de tre plader et udbygget "katalog" af multifonier – i frie improvisationer på trompet med sax-mundstykke (THE REED TRUMPET) samt på sopran- og tenorsax (PLATEAU). Derimod er WINDS OF MOUTH komponeret ved sammendubbing af allerede improviserede spor på fornævnte instrumenter plus *slide*-trompet, klarinet og

vand-bowle, og er dermed ikke regulære "simultane multifonier".

De spontane multifoniske improvisationer falder til tider ud som fragmenterede lydstykker, uden nogen fornemmelse af organisk bevægelige processer, som jeg tror må til, for at "poetikken" opstår. Dog findes på alle tre plader stykker, der lykkes i dette eller i at lydene gør noget ved hinanden: Blandt andet titelsporet på første plade, sopranspillet på *Perichon* og den næsten hymniske *Sulphur Harmonics* på PLATEAU samt *Fifth, Eight* og *Ninth* på hybrid-trompeten.

Snekkestads udforskninger er prisværdige og nyttige for tænkningen og praktiseringen videre til udvikling af nye akustiske veje i musikken.

Bjarne Søltoft

ILK 250CD / LP. TS (ts / ss / reed-tp / slide-tp / cl / water bowl).

ILK 251CD / LP. TS (ts / ss).

ILK 252LP. TS (reed-tp). DK 2015.

Norbert Stein Pata Messengers RILKE RAINER MARIA RILKE – DAS KARUSSELL

✿ Med afsæt fra otte digte af den betydelige, böhmiske lyriker Rainer Maria Rilke (1875-1926) spiller den tyske jazzkvartet, Pata Messengers, sine musikalske kommentarer, bestående af saxofonisten Norbert Steins kompositioner og gruppens reflekterende spil. Digtenes, der kredser om "livet, passionen og kærligheden", læses med smuk (tysk) stemmeføring af Steins datter, skuespilleren Ingrid Noemi Stein. Og Norbert Steins velformede, sangbare melodier – med stiltræk fra senbop og frem til de mere åbne former hos Ornette Coleman og Albert Ayler – uddyber i blandt andet frie improvisationer konteksten til digtene. Der er en betagende homogenitet imellem musikstykkerne indbyrdes og i deres forhold til Noemis balancerede diktation. Stein er på tenorsaxen en følsom, robust og vital musiker. Guitaristen Nicola Hein håndterer hele skalaen fra det abstrakt luftige, over det reflekterende til det furiose, med let adresse til John Scofield og Sonny Sharrock. Bassist Joscha Oetz er solid varmetonet i ensemblet og i soli, mens hollandske Etienne Nillesen er liflig som en mild sommerregn på skarptromme og cymbaler. – DAS KARUSSELL er med sit enkle, upretentiøse, men seriøse koncept

en usædvanlig helhedspræget oplevelse og ørenfryd.

Bjarne Søltøft

PATA MUSIC 22. NS (ts, comp), Nicola Hein (g), Joscha Oetz (b), Etienne Nillesen (d), Ingrid Noemi Stein (reading). Tyskland 2015.

Joanna J. Stroz DRUMS & BELLS

Kirkeklokker er ikke det instrument i verden, der er skrevet allerflest værker for. Den monstrøse karakter skrider ellers næsten på at driftige nytænkere giver sig i kast med de sakrale helligdomme og tvinger egentlig musik ud af dem. I dét lys er det al ære og respekt værdt at den polske perkussionist Joanna J. Stroz har taget kampen med klokkerne op. Gæstekomponisterne tæller Ilja Bergh, Sven Erik Werner og norske Sverre Eftesbøl, men hvor deres bidrag peger på den – ældre – klassiske samtidstradition, er Stroz' værker født i en verden af improviseret folkmusik og *crossover*-pop. Undervejs får Vor Frelser Kirkes klokkespil besøg af el-guitar, forvrænget tale og div. perkussion, og variationen gør bestemt gode ting for de monotone massiver. Desværre ligger Stroz så tungt på slagene at klokkerne bliver til klanglige kolosser frarøvet den variation, som *crossover*-forsøgene kun bliver en fattig substitut for.

Jeg savner helt konkret en manipulation af klokkerens klanglige muligheder, for med deres uendelige efterklang giver det ingen mening at søge et melodisk udtryk, sådan som Stroz forsøger det. Hvor velkomment et forsøg på at udvide repertoiret albummet end er, så drukner stykkerne simpelthen sig selv.

Lad os få nogle unge eksperimentaler indover næste gang.

Sune Anderberg

GTDB2015. 44:04. IJS (perc, voc), Francesco Cigna (g/b/voc). DK 2015.

Thoneline Orchestra BLACK & WHITE SWAN

Den tyske komponist og orkesterleder Caroline Thon har, inspireret af filmen BLACK SWAN, reflekteret over modpolerne sort / hvid, mørke / lys og eksempelvis aggression / harmoni. Hun vil med musikken skabe udtryk for polernes komplementaritet og samlende integritet. Med sit 20-personers højt kompetente Thoneline-orkester (i klassisk bigband-besætning) mestrer hun at differentiere stemmerne i de enkelte instrument-sektioner, og

undgår dermed det massive bigband-idiom til fordel for en fleksibel, bredspektret orkesterklang og en kontrolleret dynamik i la Maria Schneider. Thon skriver og arrangerer nuancerigt, i hovedsagen konventionelt og lykkes i flere stykker at føre det dystre og det lysende mod hinanden. Allerstærkest i titelstykket, hvortil specielt er indskrevet en *death-metal-screamer*, Markus Weckermann, der – som en desperat, *growling maniac* – sætter definitivt fyr i orkesteret, hvorpå andendelen indsamler asken for en ny begyndelse. Dette værk omkranses af to markante stykker, begge med orkestrets vokalist, østrigske Filippa Gojo. Først i hendes sensitive hjemlængselssang, *Seesucht*, og dernæst i den melankolske *Song for Robin Hood*, med Elke Woernldes tekst om såret kærlighed.

Gojo er med sin afstemte klang og diktation en gevinst for orkesteret, hvor i øvrigt hele 12 medlemmer har fuldgyltige soloudslag.

Bjarne Søltøft

Enja 9736. Caroline Thon (comp, cond), Thoneline Orch. med Steffie Deckers, Matthias Knoop, Menzel Mutzke, Matthias Bergmann (tp / flb), Raphael Klemm, Tobias Wember, Ben Degen, Wolf Schenk (tb), Malte Dürrschnabel, Johannes Ludwig, Christoph Möckel, Jens Böckamp, Norbert Emminger (s), Laia Genc (p), Nils Tegen (key), Andreas Wahl (g), Sebastian Rätber (b), Jens Dümpe (d), Filippa Gojo, Markus Weckermann (voc), Odilo Clausnitzer (hrn). Tyskland 2014.

Jørgen Svare SESSION IN THE CELLAR. JØRGEN SVARE JAZZ VI- BES.

Det begynder fint og stilfærdigt med swingklassikeren *Don't Be That Way* i langsomt tempo. Og så demonstrerer Svare at han – ligesom instrumentkollegaen Nulle – ikke er bange for at hente numre uden for det traditionelle jazzrepertoire. Calypso i *Little Red Wing* og et nummer, som jeg kun har hørt før med Marianne Faithfull – *Who Will Take My Dreams Away*, skrevet af Angelo Badalamenti, som i sin tid fik en Grammy for sin musik til TV-serien TWIN PEAKS. Svare har også valgt Johannes Brahms' *Wiegenlied*, som han ikke forsøger at "jazze" op. Selv om han ikke selv helt spiller sådan, har han også (måske) lånt fra Benny Goodman's repertoire: *I Surrender Dear*, *If I Had You*, *These Foolish Things* og *Seven Come Eleven* – den sidste

i en kort version, hvor Hastrup spiller en fremtrædende rolle.

Men det er karakteristisk for Jørgen Svare at han ikke efterligner, men gør melodierne til sine egne. Han har sine rødder i den traditionelle jazz og forsøger ikke at være noget, han ikke er – hvor nogen sikkert kunne få noget bebop ud af titelnummeret, Charlie Shavers *Session In The Cellar*. Fra det ældre repertoire har Svare valgt numre som *Wolverine Blues* og den 95 år gamle hyldest til en flod, *Wabash Blues*. Han giver god plads til sine medspillere – Munkholm, som især dyrker det klanglige på sin vibrafon og Skou Olsen, som er endnu en i rækken af talentfulde danske bassister. Og så Benita Hastrup som kan det hele, som den fremragende perkussionist hun er. En i ordets bedste forstand hyggelig CD, som man er i godt selskab med.

Jens Jørn Gjedsted

Olufsen Records docd 5959. 47:46. JS (cl), Kaare Munkholm (vib), Jens Skou Olsen (b), Benita Hastrup (d). DK 2015.

Matt Kane KANSAS CITY GENERATI- ONS

Lew Tabackin SOUNDSCAPES

To friske, nutidige US-indspilninger med træde tilbage, neobop eller hvad man nu siger, når man ikke kan finde på andet; men top-prof og fængende.

Matt Kane, en trommeslager i stil med øh ... Snorre Kirk ... hylder nyere komponister fra Kansas City, nemlig Bobby Watson, Ahmad Alaadeen og Pat Metheny – som var fra Kansas, men ikke city – med otte fine numre, for eksempel Methenys *Timeline for Elvin* og Watsons *Jewel* i en tæt sekstet, hvor vi finder musik a la Messengers (Watsons) og større, løsere linjer hos Metheny. Der er både alt og tenor i sekstetten, og trompetisten Mehari er sammen med tenoren Lambert de sejeste solister. Men det er pulsen fra Kane og det tætte ensemblespil, der sætter generations-hyldesten i stjerneliga. Jo mere jeg lytter, des mere dukker Snorre Kirk-ensemblet op – men melodimaterialet er noget andet, amerikansk. Der er en god *spirit* i det band, omhu i helheden og frihed i soli. Er det ikke det, det drejer sig om?

Lew Tabackin (Cab Calloway, Thad Jones / Mel Lewis, Clark Terry, Brecker oma.) har en lille trio, som han her i sit ef-

terår har indspillet en blanding af egne ting og *standards* med. Hans egne er inspireret af lange forhold i Japan igennem sin kone, den efterhånden 86-årige, Toshiko Aki-oishi, som jo var første asiatiske – og kvindelige – bigband-leder helt tilbage i 1950'erne i USA, og som markerede sig stærkt i mange år, indtil hun vendte tilbage til klaveret. Tværflojten var vigtige i det band, og Tabackin spillede den som hovedinstrument, også her på fire numre lyrisk og med fin tone – a la Lateef – men det er hans Rollins-inspirerede tenor, der gør skiven interessant. Han har en tone, der bakker hans spontane ideer op, og hans tydelige forbi-lede gør ikke hans teknik smart, men solid og interessant at lytte til. Hans udgave af *Day Dream* er original. Erfarne Tabackin vil noget, og så får musikken også lov at røre sig med de to glimrende rytmefolk.

Henrik Wolsgaard-Iversen

Matt Kane: Step Records. 64:00. MK (d), Herman Mehari (tp), Michael Schultz (as), Steve Lambert (ts), Andrew Oulette (p), Ben Leifer (b). USA 2015.
Lew Tabackin: Amazon/iTune. 60:00. LT (fl / ts) Boris Kozlov (b), Mark Taylor (d). USA 2015.

Mads Tolling Quartet feat. Ja- cob Fischer CELEBRATING SVEND AS- MUSSEN

I dagene hvor disse linjer skrives, flyder alle medier over med hyldest ved Svend Asmusens 100-års dag. Denne CD lægger sig helt op i førerfeltet og kan på det varmeste anbefales. Mads Tolling er et kæmpetalent af en dansk violinist, bosat i USA. Han hylder Asmussen som inspirator med et udvalg, der spænder fra en afvæbnende respektløs *Honey-suckle Rose*, et udvalg af Asmusens mere utraditionelle kompositioner, *Take Off Blues*, *Nadja* og *Hambo Om Bakfoten*, en *June Night* med lidt mere bid end Asmussen normalt selv giver den og en vildt swingende udgave af Swe-Danes' *Scandinavian Shuffle*. Hertil en skønsm blanding af andre jazz-standards over Piazzollas *Liber-tango*, der bringer den samlede spilletid op på generøse næsten 65 minutter. Det bidrager selvfølgelig kun positivt til autenciteten at Jacob Fischer medvirker som guitarist og leverandør af materiale til repertoire.

Hele produktionen er konsekvent præget af stor respekt for